

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สำหรับการอนุมัติใช้ในส่วนราชการ ให้แต่ละหน่วยงานที่ได้รับการอนุมัตินี้ ดำเนินการตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในประกาศนี้โดยด้วยวิธีการที่ระบุไว้ในประกาศนี้ ไม่ได้เป็นการจำกัดความต้องการของผู้ขออนุมัติ แต่เป็นการกำหนดให้แต่ละหน่วยงานสามารถดำเนินการตามวิธีการที่ระบุไว้ในประกาศนี้ได้โดยอิสระ แต่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในประกาศนี้เท่านั้น

บุญธรรมการก่อสร้างรั้วตรวจคนเข้าเมืองตามแนวชายแดนที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร มีพื้นที่รับผิดชอบตามแนวชายแดนริมฝั่งแม่น้ำโขง รวมความยาว 56 กิโลเมตร ต้องปฏิบัติหน้าที่และการกิจคือ 1) ধาราความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาทรู้สึก 2) ดำเนินการแก้ไขภัยในเขตพระราชฐาน และที่ประทับอย่างมีประสิทธิภาพและสมประทีบ 3) พัฒนาและของประชาชน ชุมชนในพื้นที่ชายแดนและพื้นที่ที่มีปัญหาด้านความมั่นคง 4) สนับสนุนให้ช่วยเหลือประชาชนเพื่อความมั่นคงของชาติ 5) สนับสนุนให้ท่องเที่ยวหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการกิจของหน่วย และ 6) พัฒนาหน่วยระบบบริหารจัดการที่ดี นักงานนี้ซึ่งต้องปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยควบคุมทางบุญธรรมการ คือ ผู้ตรวจคนเข้าเมืองเพื่อความคุ้มครองประเทศสำคัญ ปฏิบัติการเพื่อ

ป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดเงื่อนไขชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบ แจ้งเตือน สถาํกัตํกัน
ยังบึ้งและผลักดันการรักษาอธิบดีไทยของกำลังฝ่ายตรงข้าม จัดกำลังพลลาดตระเวนและเฝ้าตรวจ
ในพื้นที่แนวชายแดน ตั้งจุดตรวจ จุดสถาํกัน เพื่อควบคุมปมความไม่สงบและดำเนินทางสำคัญในพื้นที่
รับผิดชอบและส่งกำลังพลสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (คำสั่ง
บุคลากรกองร้อยตำรวจนครบาลชัยเดนที่ 234, 2554 : 11-13)

แรงจูงใจ (Motivation) เป็นสภาวะที่บุคคลได้ถูกกระตุ้นให้กระทำการใดๆ
หรือแสดงออกซึ่งพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้บุคคลถึงจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ แรงจูงใจอาจ
เกิดจากสิ่งเร้าภายในหรือสิ่งเร้าภายนอก และยังเป็นอยู่กับประสบการณ์การเรียนรู้ของแต่ละบุคคล
ดังนั้นการที่บุคคลจะแสดงออกทางพฤติกรรม จึงเป็นการยากที่จะชี้ชัดลงไปว่าเกิดจากแรงจูงใจสิ่ง
ใด โดยเฉพาะพฤติกรรมบางอย่างของบุคคลอาจเป็นผลมาจากการกระตุ้น หรือการจูงใจของสิ่งเร้า
หรือความต้องการหลักๆ อย่างพร้อมๆ กัน จึงอาจสรุปได้ว่าพฤติกรรมของบุคคลนี้เป็นผลมาจากการ
แรงจูงใจ (สุกัญญา กาลสังข์, 2553 : 8) การที่คนเราจะเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานได้ จะต้อง
มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ดังนั้นแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคคลการในองค์การมีผลต่อความ
สำเร็จของงานและองค์การ องค์การใดที่สามารถหากบุคคลการในองค์การไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน
ก็จะเป็นสาเหตุที่ทำให้ผลการปฏิบัติงานค่า คุณภาพงานลดลง ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลการนี้
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสูง มีความรู้สึกที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติงาน
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ(นกดล พันธุ์อรีย์, 2554 : 34) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความ
สำเร็จของการดำเนินงาน และในการทำงานนั้นหากบุคคลการมีแรงจูงใจในการทำงานแล้ว ย่อมส่งผล
ต่อประสิทธิภาพของงาน เพราะงานใดก็ตามถ้าผู้ทำงานมีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่ก็จะนำไปสู่
การทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีความกระตือรือร้นในการทำงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ในทาง
ตรงกันข้าม(สุรพงษ์ เนื่องเน่าพงษ์, 2540 : 52) หากผู้ทำงานไม่มีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่
ผลเสียที่จะเกิดก็คือองค์การนั้นๆ และก่อให้เกิดปัญหาบุ่งยากลำบากรับผู้บริหารในการอำนวยการ ทำให้
เกิดการสูญเสียบประมาณขององค์การเป็นอย่างมาก ซึ่งผลของความไม่พึงพอใจส่วนหนึ่งมักแสดง
ออกมายในหลากหลายรูปแบบ เช่น ขาดงาน การข้ายาก และการออกจากงาน (สำนักงานคณะกรรมการ
ศึกษาแห่งชาติ, 2522 : 24) แต่การทำให้บุคคลการในองค์การมีความตั้งใจ และพึงพอใจในการทำงาน
ต้องอาศัยองค์ประกอบและปัจจัยหลายด้านด้วยกัน ดังนั้น แรงจูงใจในการทำงาน จึงเป็นสิ่งสำคัญ
ต่อองค์การ ผู้บริหาร รวมทั้งผู้ทำงานเองด้วย ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญ ต่อแรงจูงใจในการทำ

งานของผู้ที่ทำงาน เมื่อจากผู้บริหารนั้นเป็นผู้กำหนดนโยบาย การวางแผนงาน การจัดองค์การ การควบคุมบังคับบัญชา และที่สำคัญก็คือ การบูรณาการ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ที่ต้องชักจูงให้ผู้ที่ทำงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติในสิ่งที่ต้องการ เพื่อให้เกิดการร่วมมือ ร่วมใจในการทำงาน ให้เกิด การทุ่มเทความสามารถที่มีในการทำงาน ย่อมทำให้องค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ในที่สุด และยังนำมาซึ่งความมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยมีความสันໃใจที่จะศึกษาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร เพื่อให้ได้ว่าควรปรับเปลี่ยนหรือปรับปรุงสิ่งใดอันเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการ ตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร เพื่อเป็นผลต่อเนื่องไปข้างหน้า ดังนั้น ศึกษาปัจจัยที่เกิดขึ้นในการทำงานของบุคลากรว่า สาเหตุมาจากการใด ความไม่สงบในด้านการบริหารจัดการขององค์การ ตลอดจนคุณสมบัติของบุคลากรเองที่ไม่เหมาะสมและนำไปสู่การ ศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดความเชื่อใจ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงาน และหาแนวทางแก้ไขการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาล ให้สอดคล้องกับหลักบุคลาศาสตร์ขององค์การ อันจะเป็นการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น และเป็นข้อสนับสนุนสำหรับผู้บริหารใช้ เป็นแนวทางส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนครบาล เพื่อการพัฒนาที่เข้มแข็งยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา อายุ อาชุราชการ และฝ่ายปฏิบัติการสังกัดกองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

สมมติฐานการวิจัย

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร อยู่ในระดับปานกลาง
2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา อายุ อาชญากรรม และฝ่ายปฏิบัติการ สังกัดกองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา อายุ อาชญากรรม และฝ่ายปฏิบัติการ สังกัดกองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 357 คน (ธุรการกำลังพลคดีวินัย กองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร, 2556)

- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามวุฒิการศึกษา อายุ อาชญากรรม และฝ่ายปฏิบัติการ สังกัดกองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก กฎเกณฑ์การคำนวณของ ยามานะ (Yamane, 1970 : 886 – 887) ได้จำนวน 189 คน (ธุรการกำลังพลคดีวินัย กองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร, 2556)

2. พื้นที่การวิจัย ได้แก่พื้นที่ของ กองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

3. ระยะเวลาในการวิจัย ได้ดำเนินการวิจัย ตั้งแต่ เดือน สิงหาคม ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2556

4. เนื้อหาการวิจัย การวิจัยครั้งนี้กำหนดเนื้อหาจากแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครบาลเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

5. ด้านตัวแปร

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ วัสดุการศึกษา อายุ อาชีพ

ราชการ และฝ่ายปฏิบัติการสังกัดกองร้อยตำรวจนครบาลที่ 234

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ของข้าราชการตำรวจนครบาลที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

5.2.1 ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

5.2.2 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ

5.2.3 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ

5.2.4 ด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน

5.2.5 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

5.2.6 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความพยายามที่จะกระตุ้น ขานนำไปสู่ เกิดพฤติกรรมต่อมนุษย์ให้แสดงออก หรือปฏิบัติตามสิ่งใดๆ ให้ด้วยความตื่นใจเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนครบาลที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลสามารถ

ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนซึ่งได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติ ริเริ่มสร้างผลงานที่เกิดผลดีต่อนร่วมงาน ซึ่งก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยกย่องชมเชย ยอมรับนับถือหรือได้รับการแสดงความยินดีจากผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ

1.3 ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ หมายถึง การรักษาความสงบเรียบร้อย เสิร์ฟรักษาความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินและผลประโยชน์ของชาติตามแนวทางเด่น การเสิร์ฟรักษาความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินและผลประโยชน์ของชาติตามแนวทางเด่น การ

พนักกำลังเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงบริเวณชายแดน การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การปฏิบัติการพิเศษ และการบริหารจัดการที่ดี

1.4 ด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสแก่ข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครเวนชัยเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัด มุกดาหาร ได้รับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของตน โดยไม่จำเป็นต้องตรวจสอบหรือควบคุมมากเกินไป การมอบหมายงานที่ได้รับผิดชอบที่เหมาะสมเป็นวิธีการลงใจให้ปฏิบัติงานเต็มที่มากที่สุด

1.5 ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา หมายถึง การได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความยุติธรรมในการบริหารงาน การยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การให้ความไว้วางใจ การปกคล่องโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ รวมทั้งการให้เกียรติและเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ

1.6 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน หมายถึง การได้รับความเป็นมิตรและความช่วยเหลือเกื้อกูลกันจากสมาชิกที่ปฏิบัติงานร่วมกัน การได้พบปะสัมสารกับผู้ร่วมงานอยู่เสมอ เมื่อมีโอกาสอันควร รวมทั้งเป็นที่รักใคร่และได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน

2. การส่งเสริม หมายถึง การทำให้ดีขึ้นการทำให้เจริญขึ้นการทำให้เร็วไปในสิ่งที่ดีขึ้น การจัดกิจกรรมส่งเสริมเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ

3. การส่งเสริมแนวทางพัฒนา หมายถึง การจัดกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครเวนชัยเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร มีการปฏิบัติงาน

4. อายุ หมายถึง ข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครเวนชัยเด่นที่ 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี อายุ 36-45 ปี และมากกว่า 45 ปี

5. วุฒิการศึกษา หมายถึง ข้าราชการตำรวจนครเวนชัยเด่นที่ 234 อำเภอเมืองจังหวัดมุกดาหาร ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีหรือสูงกว่า

6. อายุราชการ หมายถึง วันบรรจุเข้ารับราชการถึงวันเกษียณอายุราชการ จำแนกเป็น 3 กลุ่ม

6.1 อายุราชการต่ำกว่า 15 ปี ลงมา หมายถึง อายุราชการตั้งแต่ 1 – 15 ปี

6.2 อายุราชการ 16 – 20 ปี หมายถึง อายุราชการตั้งแต่ 16 - 20 ปี

6.3 อายุราชการ 21 ปี ขึ้นไป หมายถึง อายุราชการตั้งแต่ 21 - 60 ปี

7. ฝ่ายปฏิบัติการสังกัดกองร้อยตำรวจนครบาลที่ 234 หมายถึง หน่วยขึ้นตรงอยู่ในการควบคุมกำกับดูแลของกองร้อยตำรวจนครบาลที่ 234 สำหรับเมือง จังหวัดมุกดาหาร คือ หมวดมวลชนสัมพันธ์กองร้อยตำรวจนครบาลที่ 234 หมวดตำรวจนครบาลที่ 2341 หมวดตำรวจนครบาลที่ 2342 หมวดตำรวจนครบาลที่ 2343 และหมวดตำรวจนครบาลที่ 2344

8. ข้าราชการตำรวจนายถึง ข้าราชการตำรวจนักดัก กองร้อยตำรวจนครบาลที่ 234 สำหรับเมือง จังหวัดมุกดาหาร หรือบุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้โดยได้รับเงินเดือนจากเงิน俸บังคับประภานหมวดเงินเดือนในสำนักงานตำรวจนแห่งชาติและให้หมายความรวมถึงข้าราชการในสำนักงานตำรวจนแห่งชาติซึ่งสำนักงานตำรวจนแห่งชาติแต่งตั้งหรือสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจนายโดยได้รับเงินเดือนจากสำนารักษารัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐด้วย

9. บุคลากร นายถึง ผู้ปฏิบัติงานและมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานกองร้อยตำรวจนครบาลที่ 234 สำหรับเมือง จังหวัดมุกดาหาร ตามบทบาท และตำแหน่งหน้าที่

10. ตำแหน่งหน้าที่ นายถึง ตำแหน่งที่ได้รับมอบหมายในเรื่องใดในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจนักดัก กองร้อยตำรวจนครบาลที่ 234 สำหรับเมือง จังหวัดมุกดาหาร

11. กองร้อยตำรวจนครบาลที่ 234 หมายถึง สำนักงานระดับ กองร้อย ที่ใช้เป็นที่ทำงานของฝ่ายอำนวยการและสังกัดฝ่ายปฏิบัติการ ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๕ ถนนวงค์คำพา สำหรับเมือง จังหวัดมุกดาหาร สังกัดกองกำกับการตำรวจนครบาลที่ 23 กองบังคับการตำรวจนครบาลภาค 2 สำหรับเมือง จังหวัดสกลนคร กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจนแห่งชาติ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้คาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับประโยชน์ที่เป็นประโยชน์หลักดังนี้

1. ได้แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรตำรวจนครบาลที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางเพื่อการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรได้

2. ได้แนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแรงงานในการปฏิบัติงานของ
ข้าราชการตำรวจ กองร้อยตำรวจนครบาล 234 อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
3. ได้ข้อเสนอแนะจากการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ไปใช้ในการ
ปรับปรุง หรือส่งเสริมในการพัฒนาแรงงานในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจต่อไปได้

